

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ
КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ**

Кафедра психології, соціології та педагогіки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРОФЕСІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Назва освітньо-професійної програми	Правоохоронна діяльність (поліцейські)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	262 Правоохоронна діяльність
Вид навчальної дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська
Рік навчання	другий (денна)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
протокол від 19.08.2024 № 15

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету підготовки
фахівців для підрозділів кримінальної
поліції Національної поліції України
протокол від 14.08.2024 № 11

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Правоохоронна діяльність (поліцейські)»

Віталій ПОКАЙЧУК

Розглянуто на засіданні кафедри психології, соціології та педагогіки факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України, протокол від 12.08.2024 № 22.

Професійно-психологічна підготовка поліцейського. Робоча програма навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2024 рік. 20 с.

РОЗРОБНИК/РОЗРОБНИКИ:

1. Завідувач кафедри психології, соціології та педагогіки факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України, кандидат історичних наук, доцент Недря Кирило Михайлович.
2. Старший викладач кафедри психології, соціології та педагогіки факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України, магістр психології Мітченко Катерина Вікторівна.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Доцент кафедри педагогічної та вікової психології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, кандидат психологічних наук, доцент Дуса Олена Вікторівна
2. Завідувач кафедри психології Донецького національного університету імені Василя Стуса, доктор економічних наук, кандидат психологічних наук, професор Оверчук Вікторія Анатоліївна.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни
(додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни)**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	3
Загальна кількість годин	90
Рік підготовки	2
Семестр	3
Лекції	12
Семінарські	16
Практичні	12
Самостійна робота	50
Індивідуальні завдання (курсова робота)	-
Підсумковий семестровий контроль	залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Професійно-психологічна підготовка поліцейського» - здійснення психологічної підготовки здобувачів вищої освіти до служби в органах та підрозділах Національної поліції України, а також оптимізація роботи поліцейських.

Метою викладання навчальної дисципліни «Професійно-психологічна підготовка поліцейського» на рівні очікуваних програмних результатів навчання щодо знань і умінь є формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології в процесі професійної діяльності поліцейських;
- здатність до пізнання та усвідомлення гендерних особливостей;
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації, здатність протидіяти стресовим чинникам, конфліктам та попередження деструктивних психоемоційних станів;
- здатність приймати обґрунтовані рішення, підвищувати рівень психологічної надійності та витривалості працівника поліції;
- здатність взаємодіяти із колегами та оточенням;
- здатність швидко і гнучко змінювати свою поведінку відповідно до вимог екстремальної ситуації;
- здатність до критичного мислення, прояву емпатії та нейтралізації психологічних бар'єрів;

-здатність до розвитку навичок ефективного спілкування та використання методів психологічного впливу та прийомів маніпулятивної поведінки у професійній комунікації.

Очікуванні результати навчання:

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Інтегральна компетентність – здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 1 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2 - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3 - Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4 - Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6 - Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК 7 - Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8 - Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 9 - Здатність працювати в команді.

ЗК 10 - Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 11 - Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 12 - Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК 13 - Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК14 - Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні компетентності:

СК 1- Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК 3 - Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК 11 - Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК 12 - Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13 - Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

Пререквізити та постреквізити дисципліни:

Пререквізити: “Логіка”, “Іноземна мова професійного спрямування”, “Українська мова професійного спрямування”, “Інформаційні та комунікаційні технології”, “Особиста безпека поліцейського”, “Поліцейська деонтологія”, “Тактико-спеціальна підготовка”, “Юридичне документознавство”, “Поліцейська діяльність”.

Постреквізити: “Кримінальне право”, “Цивільне право та процес”, “Кримінальний процес”, “Оперативно-розшукова діяльність”, “Тактико-спеціальна підготовка”, “Кримінологія”.

Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати такі **результати навчання:**

ПРН1 - Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН2 - Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

ПРН3 - Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. ПРН4 - Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.

ПРН5 - Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН6 - Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН9 - Самостійно визначати ті обставини, у з’ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

ПРН10 - Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.

ПРН11 - Мати базові навички риторики.

ПРН12 - Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН14 - Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

ПРН17 - Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

ПРН18 - Застосовувати в професійній діяльності сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПРН19 - Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН20 - Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

ПРН21 - Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН22 - Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Зміст і сутність професійно-психологічної підготовки поліцейських

Поняття професійної та правоохоронної діяльності. Ефективність професійної діяльності. Поняття та рівні професіоналізму. Порядок здійснення професійного відбору до правоохоронних органів. Професійне самовизначення. Види професійної діяльності. Стадії професіоналізації. Професійно-важливі якості поліцейського. Соціально-психологічні чинники, які впливають на діяльність правоохоронних органів. Професійна самосвідомість та її структурні компоненти. Розвиток професійної самосвідомості. Методи професійної психології: спостереження, експерименту, опитування, аналіз документів, вивчення продуктів діяльності, експертних оцінок, тестів.

Тема 2. Загальнопсихологічні основи професійної діяльності поліцейського

Тлумачення поняття психологія, її об'єкту предмету та основних завдань. Основні категорії психології (психіка, свідомість, самосвідомість). Структура психіки та характеристика психічних процесів, психічних станів, психічних властивостей. Теорії дослідження темпераменту, основні характерні особливості типів темпераменту, їх сумісність, та властивості. Здібності, характер, акцентуації характеру. Вплив психічних станів на поведінку й діяльність особистості. Поняття про особистість. Структурні компоненти особистості. Індивідуально-типологічні якості особистості. Розвиток професійно важливих якостей працівників поліції.

Тема 3. Психологічні особливості професійного спілкування працівників поліції

Характеристика особливостей професійного спілкування працівників поліції. Поняття, види та сторони професійного спілкування поліцейського. Завдання професійного спілкування. Механізми та ефекти міжособистісного сприймання. Вербальні та невербальні засоби спілкування. Поняття комунікативної компетентності поліцейського. Види та прийоми слухання. Поняття візуальної психодіагностики. Загальна характеристика методів візуальної психодіагностики. Формування першого враження встановлення психологічного контакту, визначення провідної репрезентативної системи. Етапи професійного спілкування поліцейського. Причини виникнення

психологічних бар'єрів у спілкуванні, методики їх усунення або нейтралізації. Особливості ефективної комунікації з різними категоріями громадян.

Тема 4. Колектив працівників органів Національної поліції як професійна система

Особливості колективу працівників правоохоронних органів. Поняття службового колективу. Керівник колективу. Характеристика професійної компетентності людини, показник здатності людини до професійної діяльності - зрілість міжособистісного спілкування, до колективної праці з оточуючими. Великі і малі професійні групи. Основні соціально-психологічні ознаки професійного колективу працівників правоохоронних органів. Характеристика елементів професійних колективів. Структура соціально-психологічної владності в малій групі. Поняття лідерства, керівництва. Групові процеси.

Тема 5. Психологічні особливості вирішення конфліктів у професійній діяльності поліцейського

Загальна характеристика конфліктів що виникають у професійній діяльності працівників поліції. Поняття, предмет, об'єкт та структура конфлікту. Функції конфліктів. Типологія конфліктів: внутрішньо особистісні, міжособистісні, внутрішньо групові, міжгрупові. Ознаки конструктивних та деструктивних конфліктів. Причини виникнення конструктивних та деструктивних конфліктів. Механізми психологічного захисту. Механізми та методи управління конфліктами. Стратегії вирішення конфлікту. Посередництво та медіація у вирішенні конфліктів – принципи, етапи та види. Профілактика та попередження конфліктів.

Тема 6. Психоемоційна напруга та шляхи її подолання у професійній діяльності працівників поліції

Поняття психоемоційної напруги. Ситуації що провокують її виникнення. Зовнішні та внутрішні (психологічні та соціально-психологічні) детермінанти психоемоційної напруженості. Поняття, види, наслідки стресу. Стадії стресу «Синдром професійного (емоційного) вигорання» та чинники його ризику. Адаптивність до психоемоційної напруженості. Заходи підтримки професійної надійності поліцейського в умовах екстремальності. Психофізіологічні заходи (загальні і спеціальні). Методи саморегуляції.

Тема 7. Психологічні особливості підготовки до діяльності в екстремальних умовах

Поняття екстремальних умов, екстремальних станів, екстремальних ситуацій. Типи екстремальних ситуацій, що виникають в діяльності працівників поліції. Групи стрес-факторів: групи А – що мають безпосередній емоційний вплив (небезпека, невизначеність, раптовість, негативні емоційні стани); групи Б – мають опосередкований емоційний вплив, який залежить від професійних можливостей (дефіцит часу, збільшення темпу дій, поєднання декількох видів діяльності, надмір інформації, крайня інтелектуальна складність, ступінь

злагожденості). Вплив екстремальних ситуацій на психіку і дії поліцейського. Напрями психологічної підготовки працівників поліції до роботи в екстремальних ситуаціях.

Тема 8. Психологічні особливості забезпечення публічної безпеки і порядку

Перші дослідники натовпу. Поняття натовпу у різних джерелах. Механізми формування натовпу. Характеристики натовпу. Соціально-психологічні ознаки та особливості натовпу (висока контактність, підвищена групова навіюваність, емоційна збудливість, пригнічене відчуття відповідальності, відчуття сили, анонімності). Масове спілкування як основний механізм розвитку натовпу. Типові психологічні способи впливу у натовпі (навіювання, зараження, наслідування). За ступенем активності - пасивний, активний, агресивний. За характером поведінки – випадковий, конвенційний, експресивний, діючий (агресивний, панічний, корисливий, протестний). Прийоми психологічного впливу на натовп ззовні та зсередини

4. СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема 1. Зміст і сутність професійно-психологічної підготовки поліцейських	<ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика професійної діяльності працівників поліції. 2. Види професійної діяльності працівників поліції. 3. Методи психології професійної діяльності поліцейського. 	2
Тема 2. Загальнопсихологічні основи професійної діяльності поліцейського	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття психології та її основних категорій. 2. Поняття особистості та діяльності. 3. Розвиток та вдосконалення професійно важливих якостей працівників поліції. 4. Поняття темпераменту та характеру. 	2
Тема 3. Психологічні особливості професійного спілкування працівників поліції	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття спілкування та його складові. 2. Формування першого враження встановлення психологічного контакту. 3. Загальні рекомендації по комунікації з неповнолітніми. 4. Особливості професійної комунікації п/п під час несення служби на деокупованих територіях. 	2

Тема 4. Психологічні особливості вирішення конфліктів у професійній діяльності поліцейського	1. Поняття, зміст, функції та формула конфлікту. 2. Стилi поведінки в конфлікті. 3. Прийоми профілактики конфліктів.	2
Тема 5. Психоемоційна напруга та шляхи її подолання у професійній діяльності працівників поліції	1. Поняття та види стресу. 2. Наслідки від стресу. 3. Загальні ознаки переживання стресових ситуацій. 4. Методи подолання стресу. 5. Надання першої психологічної допомоги при виникненні складних емоційних станів.	2
Тема 6. Психологічні особливості забезпечення публічної безпеки і порядку	1. Психологія натовпу. 2. Види натовпу. 3. Прийоми психологічного впливу на натовп.	2

Теми семінарських і практичних занять

Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
Тема 1. Зміст і сутність професійно-психологічної підготовки поліцейських	2
Тема 2. Загально психологічні основи професійної діяльності поліцейського	2
Тема 3. Психологічні особливості професійного спілкування працівників поліції	2
Тема 4. Колектив працівників органів Національної поліції як професійна система	2
Тема 5. Психологічні особливості вирішення конфліктів у професійній діяльності поліцейського	2
Тема 6. Психоемоційна напруга та шляхи її подолання у професійній діяльності працівників поліції	4

Назва теми практичного заняття	Кількість годин
Тема 2. Загально психологічні основи професійної діяльності поліцейського	2

Тема 3. Психологічні особливості професійного спілкування працівників поліції	2
Тема 4. Колектив працівників органів Національної поліції як професійна система	2
Тема 5. Психологічні особливості вирішення конфліктів у професійній діяльності поліцейського	2
Тема 6. Психоемоційна напруга та шляхи її подолання у професійній діяльності працівників поліції	4

Теми для самостійної роботи

Назва теми для самостійної роботи	Кількість годин
Тема 1. Зміст і сутність професійно-психологічної підготовки поліцейських	7
Тема 2. Загально психологічні основи професійної діяльності поліцейського	11
Тема 3. Психологічні особливості професійного спілкування працівників поліції	9
Тема 4. Колектив працівників органів Національної поліції як професійна система	9
Тема 5. Психологічні особливості вирішення конфліктів у професійній діяльності поліцейського	9
Тема 6. Психоемоційна напруга та шляхи її подолання у професійній діяльності працівників поліції	12
Тема 7. Психологічні особливості підготовки до діяльності в екстремальних умовах	10
Тема 8. Психологічні особливості забезпечення публічної безпеки і порядку	11

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Розкрийте сутність психологічних особливостей поліцейської служби.
2. Розкрийте елементи психологічної структури особистості працівника поліції.
3. Охарактеризуйте явище професійної деформації поліцейського?
4. Які особливості професійної спостережливості?
5. Розкрийте сутність головних властивостей уваги.
6. Які особливості відчуттів Вам відомі?
7. Розкрийте співвідношення сприйняття та інших психічних процесів?
8. Дайте класифікацію видів сприйняття.
9. Вкажіть причини помилок та похибок сприйняття.
10. Які етапи розвитку уяви людини Вам відомі?
11. Охарактеризуйте поняття процесу мислення.
12. Що таке розумові дії?
13. Назвіть види розумових операцій.
14. Які індивідуальні якості мислення Ви знаєте?
15. Які процеси пам'яті Ви знаєте?

16. Назвіть основні параметри продуктивності пам'яті
17. Які види брехні Вам відомі?
18. Назвіть прийоми непрямого фальшування.
19. Які ознаки брехні у поведінці особи є ключовими?
20. Особливості ділового спілкування.
21. Комунікативні умови спілкування.
22. Складові елементи процесу спілкування.
23. Позиції у спілкуванні.
24. Встановлення контакту.
25. Рефлексія у спілкуванні.
26. Атмосфера професійного спілкування.
27. Активне слухання в комунікативній діяльності.
28. Помилки при використанні питань.
29. Типові помилки слухання.
30. Основні техніки спілкування у професійній діяльності працівника поліції.
31. Охарактеризуйте відмінності між великою і малою соціальною групою.
32. Опишіть основні соціально-психологічні ознаки професійного поліцейського колективу.
33. Які відмінності між формальним і неформальним лідерством в колективі
34. У чому полягає відмінність централізованої і децентралізованої структур каналів внутрішньогрупових комунікацій?
35. Що виступає основними параметрами, які впливають на об'єднання групи?
36. Яким чином за рахунок керуючої та керованої системи здійснюється система управління персоналом?
37. Охарактеризуйте методи управління персоналом.
38. Які особливості та відмінності традиційних стилів управління: авторитарного, демократичного та ліберального?
39. Вкажіть основні елементи психологічної готовності до дій в екстремальних ситуаціях.
40. На чому ґрунтується психологічна готовність до здійснення професійної діяльності в екстремальних умовах?
41. Які характерні ознаки виділяють з змісту розглядаючи поняття «масові заходи».
42. Які ви знаєте механізми впливу на учасників масових заходів.
43. Які ви знаєте екстремальні ситуації.
44. Дайте визначення поняттю «Фрустрація».
45. Які Ви знаєте напрями взаємодії поліції зі ЗМІ.
46. Які стадії стресу Ви знаєте?
47. Що таке еустрес?
48. Які уявлення відносно стресу можна вважати помилковими?
49. Як пов'язані тривожність і стрес?
50. Які існують основні стрес-фактори соціального середовища?

6. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота/ Індивідуальна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти

Комплексна діагностика знань, умінь та навичок здобувачів з навчальної дисципліни «Професійно-психологічна підготовка поліцейського» здійснюється на основі результатів проведення поточного і підсумкового (залік) контролю знань. Об'єктом оцінювання знань, умінь та навичок студентів є програмний матеріал з навчальної дисципліни «Професійно-психологічна підготовка поліцейського», засвоєння якого перевіряється під час контролю.

Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмного матеріалу шляхом усного та письмового опитування, аналіз виконання індивідуальних та самостійних робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту, написання анотацій, здатності публічно, письмово чи в електронному форматі представляти певний матеріал та ін.

Метою поточного контролю є перевірка засвоєння знань, умінь і навичок студентів з кожного окремого модулю дисципліни, в ході якого проводиться систематичний вимір приросту знань і їх корекція.

До форм поточного контролю віднесено оцінювання:

- а) рівня знань під час семінарських і практичних занять;
- б) якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Високий рівень компетентностей. Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом навчального матеріалу дисципліни «Професійно-психологічна підготовка поліцейського» на поглибленому рівні. Проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання. Спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення.

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
4	Не високий рівень компетентностей. Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом навчального матеріалу дисципліни «Професійно-психологічна підготовка поліцейського» на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань спроможний вибрати необхідний елемент комплексу знань та вмінь. Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій.
3	Достатній рівень компетентностей. Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом навчального матеріалу дисципліни «Професійно-психологічна підготовка поліцейського» на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок.
2	Недостатній рівень компетентностей. Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом навчального матеріалу дисципліни «Професійно-психологічна підготовка поліцейського» на нижче середнього рівні. Має уявлення про специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно
1	Мінімальний рівень компетентностей. Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом навчальної дисципліни «Професійно-психологічна підготовка поліцейського» на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів. Виконання окремих дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу
0	Незадовільний рівень компетентностей. Відсутність на занятті.

Критерії оцінювання самостійної роботи

здобувачів вищої освіти заочної форми навчання – 30 балів

Високий бал (20-30)

Вчасно та повно виконане завдання, самостійно без допомоги викладача. В процесі виконання продемонстровано високий рівень підготовки, володіння знаннями та навиками.

Середній (достатній) бал (8-19)

Вчасно виконане завдання, проте допущені помилки

Продемонстровані знання та навики відповідають посередньому рівню.

Низький бал (1-7)

Завдання виконано з порушенням встановлених термінів. Питання розкрито не повністю, допущено багато помилок

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	запра- хован- о	Відмінно	A	« Відмінно » - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	B	« Дуже добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			C	« Добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	D	« Задовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			E	« Достатньо » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59		неза- пра- хо- ван- о	Не задовільно	FX
1-34	F			« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧЕНО НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ

- навчальна аудиторія;
- мультимедійний проектор;
- екран для мультимедійного проектора зі штативом;
- ноутбук;
- програмне забезпечення для доступу до мережі Інтернет;

- програмне забезпечення MicrosoftPowerPoin;
- дошка;
- крейда.

8.

9. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основні нормативні акти:

- закони:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р., № 254к/96-ВР / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Закон України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 р. № 580-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 22.06.2020).

- підзаконні акти:

1. Наказ МВС від 06.02.2019 № 88 «Про затвердження Порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських».

2. Наказ директора Військово-медичного департаменту Міністерства оборони України від 05 червня 2017 року № 9 «Порядок організації та проведення реабілітації пацієнтів з нейротравмою у лікарняних та санаторно-курортних закладах Міністерства оборони України (тимчасова настанова)

3. Наказ МОЗ України від 15 квітня 2008 року № 199 «Про затвердження Порядку застосування методів психологічного і психотерапевтичного впливу»

4. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 23.02.2016р. № 121 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при посттравматичному стресовому розладі та іншими нормативними документами.

5. Наказ Міністерства Соціальної Політики України від 01.06.2018 № 810 "Про затвердження Стандарту психологічної діагностики та форм документів з організації психологічної реабілітації учасників антитерористичної операції та постраждалих учасників Революції Гідності"

6. Наказ МВС від 06.02.2019 № 88 «Про затвердження Порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських».

7. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 31 березня 2015 № 359-р «Про затвердження плану заходів щодо медичної, психологічної, професійної реабілітації та соціальної адаптації учасників антитерористичної операції»

8. Розпорядження КМУ від 27 грудня 2017 р. № 1057 «Порядок проведення психологічної реабілітації учасників антитерористичної операції».

Підручники:

1. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. К.: Ліра-К., 2020. 564 с.
2. Наугольник Л. Б. Психологія стресу: підручник. Львів: ЛьвДУВС, 2015. 324 с.
3. Ільїна Н.М., Мисник С.О. Загальна психологія: теорія та практикум: підручник. Суми: Університетська книга, 2021. 369 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Бесчастний В.М., Мухіна Г.В., Новікова. О.О. Комунікативні та психологічні аспекти підготовки фахівців для Національної поліції: навч. посіб. К.: ВД «Дакор», 2017. 204 с.
2. Докаш В.І. Конфліктологія та медіація: навч. посіб. Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2021. 249 с.
3. Зарицька В.В. Психологія конфлікту: навч. посіб. Запоріжжя: ВД «Гельветика», 2019. 379 с.
4. Крашеніннікова Т.В. Комунікативна компетенція працівника Національної поліції: навч. посіб. Дніпро: Аверта, 2017. 107 с.
5. Кокун О.М., Лозінська Н.С., Пішко І.О. Практикум з формування стресостійкості військовослужбовців до раптових змін бойової обстановки: метод. посібник. К.: ЦУЛ, 2023. 54 с.
6. Корольчук М.С., Крайнюк В.М. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах. навч. посіб. К.: Ніка-Центр, 2017. 505 с.
7. Лебон Г. Психологія людських спільнот; за наук. ред. та пер. з фр. Григорія Понеділка. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2020. 203 с.
8. Максименко С. Д. Загальна психологія: навч. посіб. 3-тє вид., переробл. та доповн. К.: ЦУЛ, 2018. 272 с.
9. Методичні рекомендації щодо організації роботи з дітьми за методикою «Зелена кімната» для слідчих та ювенальних поліцейських. К.: Національна поліція, Unicef. 2021. 48 с.
10. Посібник для підвищення кваліфікації органів та підрозділів Національної поліції України / О.І. Безпалова та ін. Х.: ХНУВС. 2019. 132 с.
11. Професійно-психологічна підготовка поліцейського: навч. посіб. / Я.М. Когут та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2022. 403 с.
12. Психологія у професійній діяльності поліції: навч. посіб. / О.О. Євдокімова та ін.; за заг. ред. В.В. Сокурєнка. Х.: НУВС, 2018. 426 с.
13. Психологія натовпу й управління ним при виконанні службово-бойових завдань: навч. посіб. / І.І. Приходько та ін. Х.: НА НГУ, 2015. 250 с.
14. Рахліс В.Л., Павленко О.О. Переговори і медіація: підруч. для підгот. проф. переговорника. Дніпро: Ун-т мит. справи та фінансів, 2020. 340 с.
15. Стресостійкість: навч. посіб. / Н.М. Бардин та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2021. 203 с.
16. Стрес та стресостійкість в діяльності працівників правоохоронних органів: навч.-метод. посіб. / Н.М. Бардин та ін. Львів: Кварт, 2020. 120 с.
17. Соціально-психологічні технології відновлення особистості після

травматичних подій: практич. посіб. / Т.М. Титаренко та ін. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2019. 220 с.

18. Формування психологічної готовності військовослужбовців військової служби за контрактом до виконання завдань за призначенням під час бойового злагодження: метод. посіб. / Кокун О.М. та ін. К. : ТОВ «7БЦ», 2021. 170 с.

19. Формування ювенальної компетентності поліцейських: навч.-метод. посіб. / Я.М. Когут та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 175 с.

20. Чалдині Р. Психологія впливу—2. Харків: КСД, 2021. 400 с

21. Барановська Л.В., Глушаниця Н.В. Психологія ділового спілкування: навч. посіб. К.: НАУ, 2016. 248с.

22. Барко В.І. Концептуальні засади професійно-психологічного тренінгу «збереження психологічного здоров'я поліцейських Національної поліції України». Право і Безпека. 2016. № 4 (63). С. 104–109.

23. Вовк О.Б., Кривенчук Ю.П., Шаховська Н.Б. Командна робота та презентаційні навички: навч. посіб. Львів: Тріада плюс, 2019. 270 с.

24. Гоулман Д. Емоційний інтелект; пер. з англ. С.-Л. Гулмецької. Х.: Віват, 2018. 512 с.

25. Ділове спілкування у прокуратурі: навч. посіб. / за ред. А.С. Спаського. К.: Національна академія прокуратури України, 2019. 244 с.

26. Кравченко І. С. Основи управління в Національній поліції: навч. посіб. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2020. 212 с.

27. Конфліктологія: навч. посіб. / С.С. Гнатюк та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 344 с.

28. Куций О.А. Психологія кар'єри: навч. посіб. Львів: СПОЛОМ, 2017. 304 с.

29. Мухіна Г. В. Юридична психологія: навч.-метод. посіб.; за заг. ред. В. М. Бесчастного. К.: ВД «Дакор», 2019. 236 с.

30. Особливості надання психологічної допомоги учасникам АТО: посібник / Остапович В. П. та ін.; за ред. В.О. Криволапчука. К.: ДНДІ МВС України, 2017. 163 с.

31. Соціальна психологія: навч. посіб. / Н.Ю. Волянчук та ін. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 254 с.

32. Стюарт Голланд С., Сільверс Б. Вважаю, що ви помиляєтесь (проте слухаю). Як вивести розмову з глухого кута; пер. з англ. В. С. Ярмольчук. Х.: Віват, 2020. 237 с.

33. Чалдині Р. Переконавання: революційний метод впливу на людей; пер. з англ. Т. Микитюк. 2-ге вид. Х.: КСД, 2019. 351 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Бондаренко В.В. Професійна підготовка працівників патрульної поліції: зміст і перспективні напрями: монографія. К.: ФОП Кандиба Т. П., 2018. 524 с.

2. Климчук В.О. Психологія посттравматичного зростання: монографія. 2-ге вид., перероб. і допов. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021. 158 с.

3. Мазаракі Н.А. Медіація в Україні: теорія та практика: монографія. К.: КНТЕУ, 2018. 275 с.
4. Серета В.В., Кісіль З.Р. Юридико-психологічні засади запобігання професійній деформації працівників правоохоронних органів: монографія. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 848 с.
5. Теоретико-прикладні засади конструктивної взаємодії поліції і населення в соціумі: монографія / В.В. Серета та ін.; за заг. ред. З.Р. Кісіль. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 600 с.
6. Психологія особистості на сучасному ринку праці: монографія / С.С. Бондар та ін.; за заг. ред. Г.А. Приба та Є. М. Калюжної. Херсон: Олді Плюс, 2020. 369 с.
7. Зарубіжний досвід ефективної комунікації поліцейських (Аналітичний огляд)/ Андросюк В.Г. та ін. К.: 2018. 31 с.
8. Кравченко І.С. Кононець В.П. Застосування методики «Зелена кімната» в діяльності Національної поліції: метод. рек. Дніпро: ДДУВС, 2018. 48 с.
9. Методичні рекомендації щодо опитування дітей, що стали свідками та/або жертвами насильства, а також вчинили насильство: метод. посіб. / авториупоряд.: Д. Пукас, О. Калашник, О. Кочемировська, Т. Цюман. К.: ФОП КЛИМЕНКО, 2015. 114 с.
10. Психологічні особливості комунікації в діяльності оперативного працівника поліції: метод. рекомендації. / Я.М. Когут та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 112 с.
11. Афонін Д. С., Боксгорн А. В. Особливості забезпечення публічної безпеки та порядку Національною поліцією України в умовах воєнного стану. Південноукраїнський правничий часопис №1-2, 2022. С. 224-230.
12. Інноваційні психологічні технології. Випуск 5; за заг. ред. О. Тіунової, Т. Шейкіної. Київ-Тернопіль: ГО ЦДП «Знайди себе», 2018. 200 с.
13. Когут Я. М., Пряхіна Н. О., Жидецький Ю. Ц. Правові та психологічні аспекти застосування поліцейських заходів. Соціально-правові студії: науково аналітичний журнал. 2021. Вип. 4 (14). С. 197–203.
14. Пряхіна Н.О., Когут Я.М., Жидецький Ю.Ц. Професійно важливі якості сучасного поліцейського. Науковий журнал «Габітус». 2022. Вип. 39. С. 239–243.

Інформаційні ресурси вивчення дисципліни

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://archive.nbuv.gov.ua>
3. Веб-сайт Львівської національної наукової бібліотеки України ім. В. Стефаника. URL: www.lsl.lviv.ua
4. Веб-сайт Львівського державного університету внутрішніх справ. URL: <http://www1.lvduvs.edu.ua>
5. Journal of Police and Criminal Psychology. The Official Journal of the Society

for Police and Criminal Psychology. URL: <https://www.policepsychology.org/Journal>

6. Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua>

7. Офіційний сайт/веб-сайт Національної поліції України. URL: <https://www.npu.gov.ua>

8. Освітньо-науковий портал Міністерства внутрішніх справ України. URL: <https://osvita.mvs.gov.ua/educational-porta>

Завідувач кафедри психології, соціології та педагогіки факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України

Кирило НЕДРЯ

